

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 22. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Elítélik az NSKI „gyöngyhalászatát”

Újfént bírálatok keresztjüébe került a Nemzetstratégiai Kutatóintézet (NSKI) amiatt, hogy az erdélyi szórványvidékekről a Székelyföldre csábítja a magyar diákokat. Az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsa (SZKT) szombati ülésén többen szót emeltek a Szász Jenő vezette budapesti intézmény „gyöngyhalász-stratégiája” ellen. Borbély László felkérte a magyar kormányt, „ne értsen egyet ezzel az elképzeléssel”, szerinte ugyanis az RMDSZ sok éve azon dolgozik, hogy szórványkollégiumok létesüljenek, a szórványban pedig erősítse a magyar oktatást. Markó Béla szenátor elmarasztalta az NSKI-t amiatt, hogy az erdélyi magyarok megkérdezése nélkül próbál a szórványoktatást hátrányosan érintő intézkedéseket hozni. „Elismerjük, hogy az elmúlt évtizedekben a magyar szórványoktatás jelentős magyarországi támogatásban részesült, ezt el is várjuk Magyarországtól, de tessék minket ezekben a kérdésekben megkérdezni” – hangsúlyozta a szövetség volt elnöke. Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes szombaton nyíltan leszögezte: a magyar kormány nem támogat olyan törekvéseket, amelyek a szórvány kiüresítését célozzák, így a „gyöngyhalász-stratégiát” sem. Semjén Szávay István jobbkios országgyűlési képviselő írásbeli kérdésére adott, az Országgyűlés honlapján közzétett válaszában kifejtette: a magyar kormány számára a magyar nemzet minden tagja egyaránt fontos, éljen akár Magyarországon, akár külhoni tömbben vagy szórványban. Ennek megfelelően több programot működtetnek, számos támogatást nyújtanak a szórványban élő magyarságnak, hogy megőrizhessék identitásukat. „Nem támogatunk olyan törekvéseket, amelyek a szórvány kiüresítését célozzák, így a gyöngyhalász-stratégiát sem” – fogalmazott Semjén Zsolt. A kormányfő-helyettes hangsúlyozta azt is: a szórványban élő magyarság segítésének hangsúlyos eszköze az anyanyelvű oktatás fenntartása, illetve megszervezése ezekben a térségekben.

Semjén: az erdélyi magyarságnak joga van az állami magyar egyetemhez

Az erdélyi magyarságnak joga van az állami magyar egyetemhez, Marosvásárhelyen pedig az önálló orvosi fakultáshoz – hangsúlyozta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a marosvásárhelyi magyar orvosképzés beindításának 70. évfordulója alkalmából pénteken rendezett megemlékezés résztvevőihez intézett levelében. Rámutatott: a kizárólag magyar tanítású nyelvű intézményként létesült Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) nemzetiségi jellegét a kommunista diktatúra idején az akadémiai közösség megkérdezése nélkül erőszakkal változtatták meg. A miniszterelnök-helyettes arra bízta az erdélyi magyarokat: ragaszkodjanak ahhoz, ami az övék volt, ugyanakkor a magyar kormány támogatásáról biztosította jogküzdelmüket. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) azután szervezte a pénteki megemlékezést, hogy a MOGYE immár román többségű szenátusa az évfordulót „kisajátítva” és annak magyar vonatkozását elhallgatva

rendezett múlt héten ünnepséget az „egyetemalapító” Mihály király tiszteletére. „Amit a MOGYE vezetősége tett, kimeríti a történelemhamisítás fogalmát” – mutatott rá Szabó Béla, a magyar tagozatának választott vezetője.

SZKT: ügyvezető elnökké nevezték ki Kovács Pétert

A Szövetségi Képviselők Tanácsa a jelenlévő tagok többségével, titkos szavazással az RMDSZ ügyvezető elnökének Kovács Pétert választotta meg szombaton. A Marosvásárhelyen ülésező SZKT megszavazta az alelnököket is: Magyar Tivadar, Hegedűs Csilla, Bodor László, Geréd Imre, Székely István, Illyés Gyula és Nagy Zoltán. Az ügyvezető elnökség tagjaira korábban Kelemen Hunor szövetségi elnök tett javaslatot. A főtitkárság ügyvezető elnökséggé alakításáról az RMDSZ kolozsvári kongresszusa döntött. A nyolc elnökegi tag közül hatan eddig is a főtitkárságot vezették. A két új tisztségviselő Geréd Imre, aki az ifjúságért, illetve Nagy Zoltán, aki a területi szervezetekért felel. Kinevezése előtt Kovács Péter beszámolt a négy éves főtitkári tevékenységéről. Szavai szerint a főtitkárság ez idő alatt végrehajtó testületként, az RMDSZ hajtóműveként próbált működni. „Eredményeink legnagyobb részét partnerségben értük el: folyamatosan együttműködtünk az RMDSZ-en belüli testületekkel, szervezeti egységekkel, illetve a romániai magyar társadalom meghatározó intézményeivel” – részletezte. „A munka nem ért véget, átalakult struktúrával, de ugyanazért fogunk az elkövetkezőben is dolgozni: hogy megerősítsük a szövetséget!” – hangsúlyozta Kovács. Rámutatott, hogy az elkövetkező időszakban hangsúlyosabbá kell tenni, meg kell erősíteni az RMDSZ mozgalmi jellegét, nagyobb nyomatékot kell adni a szakpolitikai munkának. „Civil és szakmai szervezetekkel, külső szakértőkkel való együttműködésünk által javítani kívánunk a közpolitikáink minőségén is. Prioritásként kezeljük, és egy-egy szakpolitikusunk koordinációjával segítjük, a közösségünk számára legfontosabb szakterületeket” – mondta beszédében az ügyvezető elnök, kiemelve a hatékonyabb közösségi munkát, amelynek érdekében országos programokat indítanak el: a helyi és regionális oktatási stratégiák életbe ültetése, a beiskolázási kampány kiterjesztése, a nagyvárosi szórvány és a szórványmenedzser program, a roma társadalmi integráció fontos prioritások.

Washingtonban beszél az RMDSZ delegációja a restitúcióról és a Mikó-ügyről

Amerikai kongresszusi képviselőket, magas rangú külügyminisztériumi tisztviselőket, emberi jogi és vallásügyi szakértőket valamint az amerikai magyar közösség tagjait tájékoztatja június 2-5. között a másfél milliós erdélyi magyar közösséget ért jogsértésekről az RMDSZ Kelemen Hunor által vezetett delegációja, amely a New York-i székhelyű Magyar Emberi Jogok Alapítvány (HHRF) meghívására látogat Washingtonba - közölte a HHRF. „A fennállása 39. évfordulóját május 8-án ünneplő HHRF hónapok óta dolgozik

azon, hogy a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium visszaszolgáltatásáért 3 éves felfüggesztett börtönbüntetésre ítélt, majd további két restitúciós ügyben alaptalanul meghurcolt Markó Attila számára lehetőséget biztosítson az Egyesült Államokban arra, hogy ismertesse a romániai restitúciós folyamat útjába gördített akadályokat. Az előkészített látogatást azért kellett elhalasztani, mert időközben a hatóságok nemzetközi elfogatóparancsot adtak ki Markó Attila ellen. Ezt követően született az a döntés, hogy az RMDSZ elnöke személyesen mutassa be a romániai magyar közösség égető problémáit” - áll a közleményben. A delegáció a tárgyalások során tájékoztatja az amerikai partnereket a romániai visszaszolgáltatási folyamat fonákságairól, a jogállamiságot ért támadásokról, a korrupcióellenes harc égisze alatt elkövetett visszaélésekről, a román kormány gazdasági és politikai döntéseiről, a regionális biztonságpolitika kihívásairól valamint az amerikai-román biztonságpolitikai, energetikai és befektetési együttműködés jövőjétől. Magyarország washingtoni nagykövetsége fogadja be azt a nyilvános eseményt, amelyen az amerikai fővárosban és környékén élő magyarok első kézből kaphatnak tájékoztatást az erdélyi magyar közösség helyzetéről.

Semmitmondó a kisebbségi jelentés

A kormányhoz 2014-ben egyetlen, a kisebbségi nyelvhasználat megsértésének gyanújára figyelmeztető bejelentés sem érkezett – állapítja meg „A nemzeti kisebbségek helyzete és jogai 2014-ben“ cím alatt előterjesztett, a szlovák kormány által elfogadott jelentés. A jelentés emlékeztet arra, hogy 2013-ban a kormányhivatal, mely a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatát ért közigazgatási szabálysértéseket tárgyalja, 39 bejelentést kapott. A közel 90 oldalas dokumentum bevezetőjében úgy fogalmaz, hogy abban aktualizálták az előző év adatait, illetve azokra a területekre fókuszáltak, ahol előrelépés történt a korábbi időszakhoz képest. A jelentés azonban valójában mellőzi a valós helyzet elemzését, a számok mögé nem tekint, a kisebbségek, elsősorban a magyar nemzeti közösség által felrótt hiányosságokat és gondokat - például az oktatásügy terén - mellőzi, elsősorban a statisztikai adatok összegzésére összpontosít. A nemzeti kisebbségek helyzetéről és jogairól szóló jelentés öt részből áll. Az első a nemzeti kisebbségek jogainak védelmével kapcsolatos belföldi és nemzetközi megállapodásokat és jogszabályokat idézi, egyúttal felsorolja az ezzel a problémakörrel foglalkozó intézményeket is. A jelentés kitér arra is, hogy a nemzeti kisebbségek mennyire veszik ki részüket a közügyekből. A harmadik fejezetében a kisebbségek identitásának és kulturális tevékenységének a támogatásáról ír. A következő részben a művelődés és az oktatás témája szerepel. S végül a kisebbségi nyelvhasználatról foglalkozik. A kormány ülésére a jelentést a kormányhivatal vezetője, Igor Federič terjesztette be. Az anyagot a kormány kisebbségi kormánybiztosának hivatala dolgozta ki, annak megbízott vezetőjének, Mária Jedličkovának az irányításával.

Tokár Géza, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának szóvivője elmondta, a dokumentum elsősorban a statisztikai adatok összegezésére fókuszál, és nem tér ki a megoldatlan problémákra. Hozzátette, hogy „ez a jelentés a kisebbségi bizottságban úgy ment át, hogy azt a kisebbségek képviselői közül mi, magyarok nem szavaztuk meg, egy kisebb létszámú kisebbség pedig tartózkodott.” Tokár szerint „nem a közölt statisztikai adatok helytelensége a gond, a legnagyobb probléma inkább elvi-filozófiai jellegű, hiszen ez a jelentés nem más, mint releváns és nem releváns adatok felsorolása. Ehelyett inkább az lenne fontos, hogy a dokumentum kitérjen a megoldatlan problémákra. Ha az a gondjainkról szólna, akkor a majdani vagy a jelenlegi megbízott kisebbségi kormánybiztos betervezhetné, hogy mikor milyen módon szeretné megoldani ezeket a problémákat.“

A Magyar Közösség Pártja (MKP) és a Most-Híd szlovák-magyar vegyes párt is bírálta a jelentést, semmitmondónak és félrevezetőnek tartják azt. Az MKP szerint „a valós problémák számbavétele nélkül nehéz azok megoldására javaslatokat tenni, a kormánynak tanácsokat adni, ez a megbízott kormánybiztosnak sem sikerült, immár harmadik alkalommal”. A Híd értékelése szerint pedig az elfogadott jelentés nem előremutató, és nem segíti elő a kisebbségi jogok érvényesülését.

Pásztor István: Jó ügyet próbálunk szolgálni, nincsenek háttéralkuk

Fejlesztési elképzeléseket tartalmaz az a terv, amelyet Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke és Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke által egyeztetett gazdaságélénkítési stratégia tartalmaz. A cél a vajdasági magyarság gazdasági megerősítése. A VMSZ elnöke a Pannon RTV Szubjektív című műsorában elmondta, nincsenek előre leosztott pénzek. A gazdaságélénkítés a magyar vállalkozások megerősítését, az anyagi biztonság, az alkalmazottak számának és a beszállítói körök növelését eredményezheti. Az egyéni és kisvállalkozók támogatása is ennek a stratégiának a része. Pásztor István elmondta: „A kisvállalkozók, az egyéni gazdálkodók, a kisiparosok vonatkozásában, önfoglalkoztatást működtető vállalkozások tekintetében mi hozunk létre egy alapot, amiből egyfajta revolving rendszer alapján folyamatosan, 5 éven át föltöltve ezt az alapot, egy bizonyos idő után a kihelyezett pénzek visszajövetelével újra és újra a pénzeket kihelyezve támogassuk ezt a típusú vállalkozást.” Ahhoz, hogy a magyar partnerek számára is bemutatathatók legyenek a vajdasági gazdasági lehetőségek, Pásztor István szerint mindig példákat kell állítani. A VMSZ elnöke a felkért cégektől néhány oldalas összesítést kért, amely tartalmazza elképzeléseiket.

A kormány 200 milliós támogatásával kollégium, tornaterem és tanuszoda is épül a kárpátaljai Karácsfalván

A magyarság megmaradásában, a gyermekek nevelésében a határon túl kiemelt szerep hárul az egyházakra. A nemzeti azonosságtudat megőrzésében sokszor egyetlen hely az egyházi közösség – mondta Soltész Miklós államtitkár Kárpátalján, a karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum ünnepségén. A magyar kormány az elmúlt évben és 2015-ben összesen 200 millió forinttal támogatta a líceum kollégiumának, tornateremének és tanuszodájának építését – jelentette be az államtitkár, amikor bokrétaünnepség keretében az épület tartószerkezetén elhelyezte a bokrétát. Az ünnepségen részt vett Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita, Dr. Orosz Ildikó a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke és Demkó Ferenc esperes.

